

to toga da se toponimi *Grmošćica, Laščina, Medveščak, Peščenica* pišu i govore sa *š* umjesto sa *šč*, teško je odgovoriti. Čini mi se da je posrijedi štokaviziranje kajkavske suglasničke skupine *šč* kao i *Gradišće* u *Gradišće*, *Nedelišće* u *Nedelišće*, *Veliko Trgovišće* u *Veliko Trgovišće* (štok. *trgovišće*, čakavci *trgovišće*), kajk. *iščem*, stok. *iščem/ištem*, što bi bilo svojevrsno čakaviziranje i naslanjanje na čakavski dio štokavskoga dijalekta te i na čakavski gdje također imamo *godišće*, kajk. *godišće* za stok. *godište*.

Što se same *Laščine* tiče, etimologija o kojoj smo ovdje govorili ne treba utjecati na već usvojeni književni lik sa *ć* jer s jedne strane i u štokavskom dijalektu i u književnom jeziku katkada umjesto *sk* dolazi *šč*, a s druge je strane opravdano i prihvatljivo jednostavno i praktično pravilo da se u vlastitim imenima svako kajkavsko *šč* preuzme u književni jezik sa *šč*, kao što je to u Jeziku već rečeno, v. god. XXIII, str. 141, t. 5.

Valentin Putanec

SUZENJE ILI SUŽENJE?

Suzenje je imenica ili naziv koji često nalazimo u okulističkom tekstu, katkad i lektoriranom, npr. u Medicinskoj enciklopediji (2. izd., V/26), pa čak i u rječnicima, npr. Benešić u Hrvatsko-poljskom rječniku (Zagreb, 1949) lik *sūženje* upućuje na *sūženje*.

Zanimljivo je da pri opisivanju očne funkcije upotrebljavamo dva istopisna (homografn) naziva: *sūziti* i *súziti*. Da nismo stavili naglaske, ne bismo ih razlikovali.

Uz glagol *súziti* (učiniti užim) postoji i povratni glagol *súziti se*. Njegovo nam je značenje jasno i bez označenog naglasaka: izvan konteksta. Kad kažemo da su se

zjenice suzile, onda to možemo razumjeti i bez stavljanja naglasaka. Glagolska je imenica od *súziti* i *súziti se* – *suženje*.

Drugo je kad se *plače, ispuštaju suze, kad se sūzī*. Za to zbivanje često pišemo *suzenje*, a izgovaramo *sūženje*. Prihvatanjem različite tvorbe tih dviju imenica, tj. *suzenje* od *súziti* i *suzenje* od *sūziti* dobili smo glasovnu opreku: *suzenje* ≠ *suzenje*, ali smo poremetili tvorbeni sustav književnoga jezika što se negativno odražava i na druge glagolske imenice sa sličnim tvorbenim i naglasnim problemima. Glagolska imenica od *sūziti* (ispuštati suze) po sustavnoj tvorbi treba imati isti glasovni lik kao i imenica od glagola *súziti* (učiniti užim), tj. *suzenje*, ali ima drugi naglasak: *sūženje* i tako je opet opreka jasna: *suzénje* ≠ *sūženje*.

Dakako, označivanje tih naglasaka nije potrebno kad je u kontekstu jasno o kojem je značenju riječ, ali ih u govoru svakako moramo ispravno naglašavati bez obzira na to bio naglasak potreban za razlikovanje značenja ili ne bio.

Prema tome valja zaključiti da uz nazive *sūženje* (od *sūziti*) i *suženje* (od *súziti*) nije potrebno upotrebljavati nesustavni lik *sūženje* (od *sūziti*) radi razlikovanja značenja jer se dvije istopisnice, *suzenje*, razlikuju kontekstom i naglaskom. Kad bi istopisnice–neistozvučnice mogle izazvati nerazumijevanje teksta, tada ih radi jasnoga razlikovanja značenja treba obilježiti naglaskom.

Vladimir Loknar

NAPOMENA UZ PADEŽNU VREMENSKU KONSTRUKCIJU

U najavama pojedinih točaka u programu Radija Zagreb, osobito na drugom programu i osobito u jutarnjim satima, često